

Materiał pomocniczy 2.

Czy się stoi, czy się leży... - minusy płacy minimalnej

Płaca minimalna to najniższa gwarantowana płaca, ustalana corocznie na podstawie ustawy. Z definicji jej celem jest ochrona pracowników przed dążeniem pracodawców do minimalizowania kosztów poprzez obniżanie płac i jednoczesna ochrona osób o najniższych kwalifikacjach przed otrzymywaniem bardzo niskiego wynagrodzenia. Powinna chronić niedoświadczonych, biedniejszych i młodszych pracowników. Ale czy tak jest w istocie?

Założmy, że jesteśmy posiadaczem trawnika, który wymaga regularnego koszenia. Chcielibyśmy zlecić tę pracę innej osobie, np. synowi sąsiada. Państwo ustala minimalne wynagrodzenie za godzinę pracy w wysokości 50 zł. Jest wielce prawdopodobne, że przy takiej stawce będziemy woleli zrobić to sami. Miejsce pracy nie zostanie stworzone i syn sąsiada pozostanie bezrobotnym. Dzieje się tak, ponieważ koszty związane z jego zatrudnieniem znacząco przewyższają wartość wykonanej przez niego pracy.

Wzrost płacy minimalnej stawia pracodawcę przed następującym wyborem: albo ograniczy zatrudnienie w swoim zakładzie pracy albo podniesie cenę towarów, które produkuje. Jeżeli nie zdecyduje się na żadną z opcji – zbankrutuje. Zachowanie miejsc pracy spowoduje zatem, że wzrosną ceny towarów i usług. Niestety, najbardziej na podnoszeniu cen cierpią pracownicy o najniższych dochodach, czyli ci, którym płaca minimalna miała pomóc.

W gospodarce wolnorynkowej na zatrudnieniu korzystają wszyscy. Zysk pracodawcy: wartość wytworzona przez pracownika, jeżeli jest wyższa niż jej koszt. Zysk pracownika: nie tylko wynagrodzenie, ale również doświadczenie zawodowe, dzięki któremu w przyszłości będzie mógł domagać się wyższego wynagrodzenia. Zyskuje na tym całe społeczeństwo, ponieważ pracownik bierze udział w czymś gospodarczo efektywnym. Za to na bezrobociu, które jest wynikiem płacy minimalnej, tracą wszyscy. Pracownicy nie otrzymują dochodów i bezcennego doświadczenia zawodowego. Pracodawcy również nie mają zysków, które byłyby wypracowane przez zatrudnienie. Cała gospodarka na tym cierpi, ponieważ bezrobotni nie mogą przyczynić się swoją pracą do wzrostu dobrobytu.

Źródło:

FeeSeminars, The Truth about the Minimum Wage,

<http://www.youtube.com/watch?v=siW0YAAfX6I> (na podstawie tłumaczenia ForumLibertas)

Dodatkowe materiały:

Analiza FOR 2/11 „Płaca minimalna zabija miejsca pracy”

<http://www.for.org.pl/pl/a/1861,Analiza-22011-Placa-minimalna-zabija-miejsca-pracy>

Analiza FOR 6/2013 „Jednakowa stawka płacy minimalnej hamuje rozwój polskich województw”

<http://www.for.org.pl/pl/a/2590,Analiza-62013-Jednakowa-stawka-placy-minimalnej-hamuje-rozwoj-polskich-wojewodztw>

(sierpień 2013)